



24. Mladinski koncert Kultura nas druži uspešno izveden v Canberri



CANBERRA /GLAS SLOVENIJE/- Slovenska verska središča v Avstraliji in Slovensko društvo Canberra so v soboto, 3. oktobra 1998 pripravili Mladinski koncert, letošnji je bil že štiriindvajseti. V tridesetih točkah, kolikor jih je bilo na programu, so nastopili pripadniki druge in tretje generacije Slovencev iz Canberre, Melbournea, Sydneya in Brisbana. Več na str. 8 in 9

Glasbena družina Galič iz Slovenije bo gostovala decembra v Avstraliji



SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/- Se morda še spomnite slovenskega ansambla *Slovenija*, ki je zvenel drugače kot ostali ansambli narodno-zabavne glasbe, ker so v njem nastopali tudi instrumenti violina in citre? Ustanovila sta ga in z njim dvajset let uspešno nastopala zakonca Cita in Jože Galič. Letos sta zakonca v Sempetru v Savinjski dolini ustanovila ansambel *Jožeta Galiča in glasba iz Slovenije*. Z njim bosta nastopila decembra v Avstraliji, za gostovanje pa se z njimi pogovarjajo v Klubu Triglav Sydney. Danes nastopata z ansamblom tudi Citina in Jožetova hči in sin. V Avstralijo pridejo še z mladim tržaškim Slovincem Denisom Novatom, ki je virtuoz na diatonični harmoniki. Vsi skupaj bodo igrali in peli Slakove, Avsenikove, istrske, tržaške in še kakšne viže. Več v prihodnjih številkah.

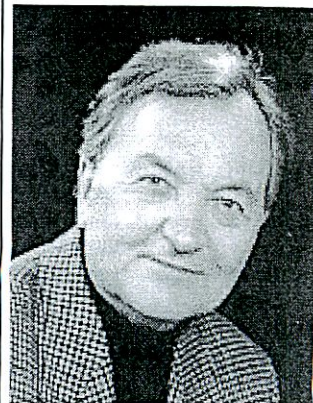
Avstralska slovenska skupnost Tivoli iz Newcastlea bo praznovala 40-letnico

NEWCASTLE /IVO KLOPČIČ, MARIA GROSMAN/- V soboto, 21. novembra 1998 bomo Slovenci v Newcastleu praznovali 40. obletnico društva Tivoli. Praznovanje se bo pričelo ob 13.30 uri v prostorih Polish Association Newcastle, 122 Chatham Road, Broadmeadow. V slovesnost je vključena tudi razstava ročnih del, fotografij in drugega. Vljudno vabljeni!

In še eno gostovanje v Avstraliji - zapel nam bo Saleški oktet iz Šoštanja

MELBOURNE, SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/- Uredništvo Glasa Slovenije so najprej poklicali po telefonu, potem, ko smo jih opozorili na internetovo *Stičišče avstralskih Slovencev*, kjer so dobili vse podatke o slovenskih organizacijah v Avstraliji, pa pričeli z resnejšimi pogovori tudi fantje, ki pojejo v Saleškem oktetu. Potovanje v Avstralijo so si, kot so nam sporočili po E-mailu organizirali in plačali sami. Radi bi si ogledali Avstralijo, vmes pa pri svojih slovenskih rojakih še kakšno zapeli. Zbor je posnel kaseto in gostoval po Evropi. Razen koncertov, na katerih pojejo slovenske umetne pesmi, pesmi tujih narodov, slovenske narodne, in spiritualne pesmi, lahko popestrijo tudi kakšno sveto mašo. Tudi o Saleškem oktetu in njihovem gostovanju več drugič.

Festival komorne
glasbe 20. stoletja
v Radencih
Slovenija "odkrila"
Božidarja Kosa,
sydneyjskega Slovenca



Božidar Kos

RADENCI /DELO/- Letošnjemu, 36. festivalu komorne glasbe 20. stoletja v Radencih je uspel "velik met", saj so dobili v goste enega najbolj cenjenih izvajalcev sodobne glasbe za gozdni kvartet, Arditti iz Velike Britanije. Njihov nastop je bil vrhunski, še zlasti so dokazali umetniško vrednost Godalnega kvarteta slovenskega skladatelja iz Avstralije Božidarja Kosa, ki je bil odkritje vsega festivala. Kdo je Božidar Kos? Več v angleščini na strani 7

V tej številki še

Iz dnevnika urednice:
"Slovenska beseda umira s
tistimi, ki so jo v svet
prinesli"
Ivan Burnik Legiša
str. 2

Dr. Edi Gobec:
Slovenski doprinos svetu
str. 7

Kdo je Božidar Kos?
Who is Božidar Kos?
str. 7

Mladinski koncert
Kultura nas druži
str. 8-9

Znani in neznani obrazi
Tomaž Možina,
tisti Slovenec, ki je bil tudi
prvi predsednik Slovenskega
šolskega odbora in
Akademskega društva
v Sydneyu
str. 10

Kako pa kaj vaše zdravje?
Novice iz Avstralije
str. 12



Iz dnevnika

Stanke Gregorič
urednice



“Slovenska beseda umira s tistimi, ki so jo v svet prinesli...” Ivan Burnik Legiša

Adelaidski pesnik Ivan Burnik Legiša je posvetil septembra letos slovenskemu verskemu središču Sv. družine v Adelaidi ob 15-letnici svojo novo pesniško zbirko *V zorenju duše*.

Marta Špes Skrbiš v spremni besedi nove pesniške zbirke zapiše o pesniku: “... Kljub bogastvu, ki ga nosi v sebi, pa se zaveda tudi žalostne realnosti, ki ga obdaja, namreč slovenska beseda v izseljenstvu umira...”

Legiša je, kot mi vsi:
“*Tujec sem, / in sem Avstralec - / nula nula v preobilju sebe.*”

Se zaveda, kot mi vsi:
“... *Koristolovec v tujem hramu, / pod ličnatim klobukom, / s pometki sem na kupu / odvrženih smeti. / Dovolj mi je / hudournega pohlepa avantur!*”

Čuti, kot mi vsi da:
“*Za nas, ki smo zgubili vid / za brata, ki brezbrizen hira, / za našo skupnost, ki umira!*”

Je žalosten, kot mi vsi:
“*V meni joče / žalost črnih dvomov, / sirt ponos in skrb za sina, ki odtujen / osekljivo stopa / tuja pota, / dasi jaz / vse veke / tvoj bom - / DOMOVINA!*”

Roti, kot mi vsi:
“*Moji bratje! / Moje sestre! / Jaz sem predpražna predpostavka, / vsi vi pa moja skupnost: / uho, oko in usta, / klicaj, vprašaj, srce / in pika!*”

Še upa, kot mi vsi:
“*Imam privid in slutim: - / Še, še nas je, ki hrepenimo, / da vakuum v sebi si bi z vero v naše napolnili...*”

A vidi resnično resnico, kot mi vsi:
“*Ko začne se dan, / nenaspanega me zaskrbi sedaj, / ki beži, beži in ga nikoli ni - nazaj!*”

In konec, kot mi vsi:
“... *Zdaj pa si sključen - do kraja izmučen, / nocoj boš izbočen izginitil, / sam stvarnik čez rob te hvaležen bo zrinil, / ker si izzorel!*”

Legišina jasnovidnost kdo smo, kakšni smo, kje smo, kam gremo... ki jo je zaslediti med vrsticami njegovih pesmi, je čustvovanje in razmišljanje mnogih izmed nas. Naša skupnost umira... vedno manjša je in je včasih sploh več ni.

Nas je strah? Smo razočarani? Neprijetno presenečeni? Žalostni? Ker smo v vrtincu tega slovenskega dogajanja?

Ja, smo razočarani! ker je zanimanja za slovenstvo in slovenski jezik vse manj! Ker za nami ni dovolj mladih! Ker med nami ni bralne kulture! Ker ni dopisovalcev! Ker je “rujno vince” več vredno kot vsi žulji pišočih!

Ja, smo neprijetno presenečeni! ker je na družtvih in v cerkvah vse manj ljudi! Proslavili smo obletnice slovenskih cerkva - v Sydneyu medlo in nezainteresirano - brez kulturnega programa, brez pravih izrazov hvaležnosti (z izjemo nekaj, na prste prešteti) za človeka - za patra, ki je 35 let krstil, delil obhajila, poročal, obiskoval bolne, pokopaval umrle... kje so bili vsi krščeni, vsi, ki jim je podelil prvo sveto obhajilo, ki jih je poročal, obiskoval, ko so bili bolni, pokopaval njihove sorodnike?

Ni jih bilo! da bi mu izrekli svoj hvala in svoje spoštovanje! In v Canberru na Mladinskem koncertu? Kje je bilo več Sydneyčanov? In kje so bili “mladi” iz Adelaide in iz drugih manjših avstralskih mest?

Ja, smo žalostni! tudi zaradi trpečih rojakov, znancev in prijateljev, ki jih ni, ker so jih polne bolnišnice in kemoterapije in zračenja... Ker moramo s tresočo roko brisati iz računalnika imena... in ker se temu ne bo mogel izogniti nihče izmed nas! Je čudno, če Legišin krik, namenjen DOMOVINI, meni, vam, nam vsem - boli?

Vaša Stanka

Ivan Legiša in *V zorenju duše* na
STIČIŠČU AVSTRALSKIH SLOVENCEV
<http://www.glasslovenije.com.au/poezija-legisa>
Knjigo lahko naročite v vseh verskih središčih

V Z O R E N J U



Ivan Burnik Legiša

Zdomar!
Nikar ne poj mi več
tako brez upa,
saj po svobodi
nevihta v duši
se ti je polegla.
Celo noč
te gleda
z bolj prijazno svetlimi
očmi.

Iz te grenko žalostne samote
pripravljen bodi
za narod svoj
se žrtvovati,
kajti sicer boš
sebi, nam
in domovini razpršen
v pozabljeno mrmranje
domotožnih solz.

Ko pa čas
tako beži!
Prej al' slej,
vse bo šlo -
prešlo.
Bo prišel dan
in črne sence,
ko zamotan v zadnji up
in smrtni strah -
srce iz uma -
iztočil solze bom
v tuji prah,
v izpljunek plajhajočih sanj
brez zveze
in razuma.

Tudi to je Avstralija

**Zvezne volitve
ponovno prinesle
zmago Howardovim
konservativcem**
(liberalna in nacionalna stranka)
**Glas Slovenije in
propagandno gradivo
Laburistične stranke**

/GLAS SLOVENIJE/ - Sydneyjskim Slovincem, ki so prejeli propagandni material Laburistične stranke za zvezne volitve 3. oktobra 1998 dolguje Glas Slovenije pojasnilo. Časopis je namreč razposlal plačano propagandno gradivo, za takšen pripis pa je bilo v prejšnji številki prepozno, ker je prišlo do dogovora šele, ko je bil Glas že natisnjen. V primeru, da bi za takšno uslugo pod istimi pogoji zaprosila še katerakoli druga stranka, bi list tudi za njo razposlal propagandni material.

Znano je, da si je zmago na volitvah zagotovila koalicija liberalcev in nacionalne stranke, vendar je Howardova zmaga precej tesna, saj bo Laburistična stranka odslej imela v parlamentu nekaj več poslanskih sedežev. Čeprav na volitvah torej ni zmagala Tanyina Laburistična stranka, je Tanya Pliberšek dosegla izjemen uspeh v svojem volilnem okrožju Sydney - kar za nekaj odstotkov več volilcev je dobila kot prejšnji laburistični kandidat. Melbournški The Age in Sydney Morning Herald sta Tanyo predstavila kot "daughter of Slovenian migrants".

Tanya Pliberšek (Sydney)

A former Labor staffer with a master of politics and public policy from Macquarie University and daughter of Slovenian migrants. Worked as a women's policy researcher and is a member of the NSW Government Violence Against Women Council.



**Tanyi Pliberšek
čestitamo k njenemu
velikemu uspehu in upamo,
da bo tudi v bodoče njena
politična kariera uspešna.**
Glas Slovenije

Po svetu



Nov telekomunikacijski sistem Iridium - tehnološki čudež

/MAG/ - Triindvajsetega septembra so po svetu vpeljali nov telekomunikacijski sistem - Iridium. Dvainsedemdeset satelitov v orbiti bo omogočilo delovanje mobilnih telefonov na vseh koncih sveta. Za uporabo novega tehnološkega čudeža bo zadostovala ena sama številka in en sam telefonski račun. Od 1. novembra 1998 bodo tudi slovenski naročniki dosegljivi kjerkoli na našem planetu.



Mobilni telefon - gre za sanjsko napravo, idealno za sodobne podjetnike, svetovne popotnike, ki radi telefonirajo, celo z gorskih vrhov ali z jadrnic sredi oceana

Nogometna selekcija sveta bo nastopila v Avstraliji naslednje leto

/OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE/ - Mednarodna nogometna zveza (FIFA) je sklenila, da bo na otvoritvi Olimpijskega stadiona za OI leta 2000 v Sydneyu, ki ga bodo predvidoma dokončali marca prihodnje leto, nastopila selekcija sveta. Tekma z avstralsko reprezentanco na stadionu, ki bo imel 110.000 mest, bo predvidoma 12. junija.

Letošnji nobelovec Jose Saramago

/DELOFAX/ - Švedska akademija je 8. oktobra sporočila, da je letošnji dobitnik Nobelove nagrade za književnost portugalski pesnik, pisatelj in dramatik Jose Saramago. Pisateljski ugled si je 75-letni Saramago ustvaril z devetimi romani, izdanimi v zadnjih dvajsetih letih, ki so postali uspešnice in dobili priznanje strokovne javnosti.

Modernizacija železniške proge Trst-Ljubljana

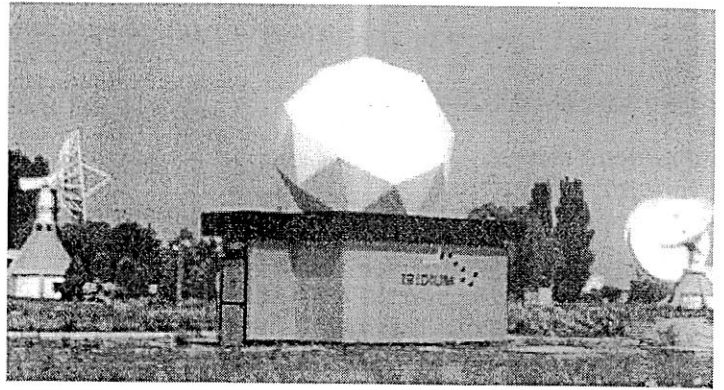
/GORICA/DELOFAX/ - Italija bo investirala 300 milijard lir za modernizacijo železniške proge med Trstom in Ljubljano, je sklenila rimska poslanska zbornica. Gre za italijanski prispevek k uresničevanju petega transporskega koridorja med Barcelono in Kijevom. Denar naj bi bil na razpolago Sloveniji pod pogojem, da bodo dela izvajale italijanske železnice.

Finančna kriza organizacij koroških Slovencev

CELOVEC/DELOFAX/ - Huda finančna stiska pri krovnih političnih organizacijah koroških Slovencev (NSKS) ima za posledico, da Nanti Olip, predsednik te organizacije, od 1. oktobra naprej opravlja funkcijo brezplačno, uredniki glasila NSKS *Nas tednik* pa so prejeli odpoved s ponudbo, da se delovno razmerje nadaljuje, toda z bistveno manjšo plačo. Urad zveznega kanclerja na Dunaju že drugo leto zapovrstjo zavlačuje izplačila osrednjim slovenskim organizacijam, Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu RS pa je dal vedeti, da predvideva za leto 1998 močno zmanjšanje podpor osrednjim političnim organizacijam koroških Slovencev.

Županova Micka v ruščini

MOSKVA/DELOFAX/ - Dvorec kneza Vladimirja, ki je v sosesčini Zimskega dvorca, kjer je danes znameniti muzej Eremitaž, je bil pred dnevi nabit do zadnjega kotečka. Prireditve ob dnevu slovenske kulture v St. Peterburgu si je ogledlo več kot 500 ljudi. Med gledalci je bilo tudi nekaj članov simpatizerjev društva Slovenija-Rusija iz Ljubljane. Profesorica slavistike na peterburški univerzi je prevedla odlomek Županove Micke, kar je po njenem prvi prevod Linhartarja v ruščino.



Ena od enajstih zemeljskih postaj Iridium, ki deluje od 23. septembra letos - postaja je tehnološki čudež

Pozabite na televizijo - revolucija prihaja

/MAG/ - V domove prihaja povsem nov medij. Tržna mehanika se bo povsem spremenila... Zaradi tehnične revolucije, katere sad je tako imenovana digitalna televizija, so se namreč zamajali temelji mogočnih evropskih finančnih imperijev, ki jim vladajo carji, kakršni so britanski medijski mogotec, Avstralec Rupert Murdoch, njegov nemški kolega Leo Kirch in črna ovca italijanske politike Silvio Berlusconi.

Uvajanje digitalne TV je vsekakor najbolj razburljiva novost, odkar smo dobili barvno TV. Pravzaprav je težko sploh še govoriti o televiziji. Možnosti novega medija ostajajo sicer še v okvirjih "velike temne škatle"... v bodoče si bodo lahko gledalci privoščili - seveda za doplačilo - ogled celovečerca, katerega premiera je bila pred nekaj dnevi v njihovem kraju. Džungla kanalov pa bo ljubiteljem športa na primer omogočila, da bodo izbirali celo zorni kot, pod katerim bodo opazovali dogajanje na nogometnem igrišču.

Kmalu za tem se bo digitalna televizija zlila z internetom in gledalci bodo lahko sede na kavču deskali po svetovnem spletu. Na istem zaslonu bo mogoče opravljati bančne posle, brskati po policah "virtualnih" trgovin in naročati blago, črpati informacije iz mednarodnih in nacionalnih servisov. Nič čudnega, če je softverski velikan Microsoft že pokazal zanimanje za televizijo (z izdelovalcem televizorjev Thomson Multimedia je sklenil pogodbo o vgradnji svojega operacijskega sistema Windows CE v najbolj razširjene modele televizorjev).

Popularna vina čezoceanskih držav, tudi Avstralije

/MAG/ - V zadnjih letih so v vzponu vina čezocenaskih držav. Gre za Avstralijo, Novo Zelandijo, Južnoafriško republiko, Kalifornijo, Čile, pa tudi Argentino. Avstralski niso bili veliki porabniki vin, v tridesetih letih pa je vinska industrija doživela pravi razcvet, saj je potrojila proizvodnjo, spremenile pa so se tudi življenske navade Avstralcev. Potem, ko so osvojili domači trg, so se avstralski vinarji usmerili v svet in ustvarjanje novih trgov v Severni Ameriki in Evropi, pa tudi Aziji. Avstralski zdaj prodajo 27 odstotkov svoje proizvodnje, pri pro-

daji pa poudarjajo čisto okolje, geografsko raznolikost, tradicijo pri pridelovanju vina, pa tudi posebnost posameznih vinarjev.

Stepinčeva blaženost za žide sporna

/DELOFAX/ - Ob hrvaških svetnikov Nikoli Tavliču, Leopoldu Bogdanu Mandiču in Marku Križevčanu ima od 3. oktobra Rimskokatoliška cerkev na Hrvaškem tudi šest blaženih, med katere je papež Janez Pavel II v Mariji Bistrici uradno povzdignil zagrebškega nadškofa in kardinala Alojza Stepinca (1898-1960). Toda za nekatere židovske organizacije po svetu je Stepinac sporna osebnost druge svetovne vojne.

Novice

Ponovno neurje, najhuje v Posočju, Duplek pod vodo

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Po obilnem dežju so narasli vodotoki 10. oktobra prestopili bregove in poleg kmetijskih površin poplavili tudi bivališča. Drava je podrla pregrado med strugo in Gradisovo gramoznico, se zlila po nižinskem delu Zgornjega in Spodnjega Dupleka, poplavila je 350 hektarjev zemljišč in zalila 350 hiš. Bregove je prestopila tudi v Malečniku, Dogošah, Dvorjanah in Staršah. Na Dolenjskem je bilo najhuje v občini Trebnje, tu so bili tudi zemeljski plazovi. Največja škoda pa je nastala v občinah Kobarid, Zelezniki, Tržič, Loški Potok in seveda Duplek.

Največja vaja NATA v Sloveniji

BRUSELJ /DELO/ - Kot članica partnerstva za mir si v okviru vojaške varnostne organizacije NATO ugled vse bolj utrjuje tudi Slovenija. O tem so se minule dni v Belgiji lahko prepričali župani 12 občin Kozjanskega, Posavja in Dolenjske ter vodilni ljudje območnih uprav za obrambo. Na teh območjih bo namreč od 14. novembra do 2. decembra vaja mednarodnih sil NATA. Na njej bo sodelovalo blizu 6000 vojakov med njimi tudi slovenska enota.

Namesto pomnika - knjiga

SLOVENJ GRADEC /DELO/ - Slovenjgraški svetniki so odložili postavitve spominskega pomnika z imeni tistih, ki so bili pobiti med vojno in po njej. Postavitvi pomnika sta najostreje nasprotovala območni odbor združenja borcev udeležencev narodnoosvobodilnega boja Slovenj Gradec ter območni odbor društva mobiliziranih v nemško vojsko. Občina je, na čelu z županom Janezom Komljencem, želela dostojno obeležiti imena vseh umrlih, toda zaenkrat bodo izdali le knjigo.

Slovenija je postala dežela igralnic

NOVA GORICA /PRIMORSKE NOVICE/ Ob sprejetju zakona o igrah na srečo je postala Slovenija država z največ igralnicami na svetu glede na njeno velikost in število prebivalcev. Ima kasina in zasebnih igralnic je že okoli tisoč tako da so že skoraj v vsaki vaški gostilni.

Slovenska svetovno znana znamka Elan je ogrožena

BEGUNJE /JANA/ - Vrhunski smučarji so skoraj četrt stoletja zmagovali na Elanovih smučeh, znanih po vsem svetu. Zdaj bo treba pozabiti na Elanovo slavo, kajti tovarna se umika iz vrhunskega alpskega smučanja in se je že zahvalila vsem zvezdam belega športa za sodelovanje. A to še ni vse: ogrožena je tudi njena blagovna znamka, paradni konj slovenskega gospodarstva. Pravijo, da je Elan žrtev političnega zakulisja, saj je slovenska politika v preteklih letih brez slabe vesti prodajala Elan tujcem.

Viagra v slovenskih lekarnah že spomladi 99

LJUBLJANA /JANA/ - Vesoljni moški svet je obnorela novica o tableti za potenco, viagri. Zdaj bo v Sloveniji čakanja na preprodajalce konec, saj bo v lekarnah napredaj že naslednje leto spomladi. V Angliji raziskujejo, če bo po tabletki lahko posegel tudi ženski spol... do končnih ugotovitev bodo morale Slovenke še počakati.

Razstava slovenskega tiska iz ZDA in Kanade

LJUBLJANA /NOVI GLAS/ - Do 23. oktobra je odprta razstava, ki jo je uresničil raziskovalni inštitut Studia slovenica. Tega je ustanovila skupina Slovencev v ZDA, pobudnik pa je bil dr. Janez Arnež, izreden poznavalec slovenske tiskane besede v tujini, ki se je leta 1991 vrnil v Slovenijo in se posvetil projektu Studia slovenica. Na razstavi bo razstavljen tudi najstarejši slovenski časopis *Amerikanski Slovenec*, ki je letos v 108. letu izhajanja in *clevelandska Ameriška domovina*, ki obhaja stoletnico življenja.

Slovenija med najbolj razvitimi v rabi interneta

LJUBLJANA /PRIMORSKE NOVICE/ - V Sloveniji je raba interneta zelo razširjena, saj statistika Slovenijo uvršča med tovrstno najbolj razvite v svetu. Tako ima med drugim svojo stran že tudi predsednik države Milan Kučan, predsednik vlade dr. Janez Drnovšek, dokumenti in zapisniki sej parlamenta pa so na vpogled na internetu od prejšnjega tedna.

Koprski pristaniški piloti med najboljšimi

KOPER /DELO/ - Družba Piloti Koper, pomorska pilotaza d.o.o. je prejela mednarodno potrdilo certifikat kakovosti ISO 9002. To priznanje so dobili edini v Sloveniji in med redkimi na svetu, saj izpolnjujejo vsa merila za mirno in varno plobo.

Približuje se Štukljev 100. rojstni dan - Štukelj za Telekom

MARIBOR, NOVO MESTO /OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE/ - Najboljši slovenski olimpijonek in najstarejši dobitnik zlatega olimpijskega odličja na svetu Leon Štukelj je 29. septembra podpisal pogodbo s Telekomom Slovenije, ki bo izdal štiri serije kartic z motivi iz Štukljevega življenja in športne poti. Leon Štukelj, ki živi v Mariboru, bo 12. novembra v rojstnem Novem mestu praznoval stoletnico življenja.

Zakon o pokojninskem zavarovanju

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Predvidevajo, da bodo poslanci državnega zbora RS lahko prvič obravnavali predlog zakona, ki uvaja popolnoma nov način upokojevanja že sredi novembra. Naslednji dve obravnavi pa naj bi bili opravljeni do julija 1999. Nova zakonodaja močno spreminja pogoje upokojevanja. Glavni ukrep je dvigovanje polne upokojitve starosti s sedanjih 53 let za ženske in 58 za moške na 63 let za ženske in 65 za moške. Uvajanje naj bi bilo postopno, tako da bi bila reforma donkončno opravljena za ženske leta 2019, za moške pa leta 2013. Polna pokojninska doba naj bi se za moške povišala na 40 let, za ženske na 38. minimalni pogoj za pridobitev starostne pokojnine bo dopolnjena starost 58 let za oba spola. Omenjena starost bi se lahko za ženske znižala za prvega otroka za 8 mesecev, za vsakega naslednjega pa dodatno po 4 mesece.

Lokalne volitve 22. novembra - vroče v Mariboru

LJUBLJANA, MARIBOR /DELO/ - Letošnje redne lokalne volitve bodo 22. novembra. Kdo bo segel po kostanj v žerjavico v Mariboru? Prvi naj bi napovedal kandidaturu Stanko Holc, podjetnik in zlatar, ki si je že leta 1990 upal na balkon rotovža izobesiti slovensko zastavo brez zvezde. Holc pripravlja zdaj Listo za ljudi, znan je tudi po tem, da je bil zadnji predsednik družbenopolitičnega zbora mariborske skupščine.

Dognanje slovenskega usnarja, usnje, ki se ne premoči

CELJE /DELO/ - Samostojni podjetnik Janez Grad iz Celja, ki ima v Motnjiku svojo usnjarsko delavnico je dognal postopek hidrofobiranja usnja, ki mu v Evropi in v svetu zdaj ni primere. Tega bodo veselili predvsem motoristi. Postopek je izumil sam in je ekološko neoporečen.

Kardinal dr. Alojzij Ambrožič v Sloveniji

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Na konferenci v prostorih nadškofijskega ordinariata je kardinala 10. oktobra pozdravil ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. Sprejel pa ga je tudi predsednik države Milan Kučan.

Stečajni upravitelj delniške družbe TAM opozoril na probleme

MARIBOR /MAG/ - Stečajni upravitelj TAM-a in petnajstih odvisnih družb Mirko Žagar je Tamove upnike opozoril na številne probleme, ki spremljajo stečajni postopek. Številni dolžniki nočejo poravnati svojih obveznosti, veliko tožb so morali vložiti v tujini. Na sodiščih je bilo doslej rešenih le okoli 3350 sporov, neresenih je še vedno 3100.

Kdo naj bi bil naslednji svetnik?

LJUBLJANA /DELOFAX/ - V uradnih postopkih se po Slomšku preverjajo štirje kandidati. Škof Friderik Baraga (1797-1868), pravnik, teolog in duhovnik; frančiškan Vendelin Vošnjak (1861-1933), se je rodil pri Velenju, večino časa preživel na Hrvaškem, mnogi ga imajo za "duhovnega očeta hrvaške frančiškanske province; škof Janez Gnidovec (1873-1939), ravnatelj prve slovenske gimnazije v Šentvidu, kot škof pa je služboval v Makedoniji in južni Srbiji; Lojze Grozde (rojen 1923), leta 1943 so ga ubili partizani.

NA KRATKO

- Farmaceutvska tovarna Lek je na Prevaljah na Koroškem odprla novo tovarno penicilinskih izdelkov.

- Slovenija je na pravkar objavljeni lestvici poslovnega tveganja, ki jo pripravlja britanski mesečnik Euromoney, zasedla 38. mesto, za eno mesto niže kot lanskega decembra.

- V 94. letu starosti je umrla najstarejša slovenska gledališka, radijska, filmska in televizijska igralka in redna profesorica dramske igre na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo Vida Jan Juvan.

- Slovenija ima za evropske razmere rekordno število medvedov. Približno štiristo jih je in zanje se zanimajo številni zoologi iz srednje Evrope, ki bi jih radi preselili na neobljudena območja Avstrije, Švice, Italije in Francije.



Miss Slovenije

Miss Slovenije

LJUBLJANA /MAG/- Miša Novak, 22-letna Ptujčanka, bo kot zmagovalka Slovenijo 26. novembra predstavljala na sanjskih Sejšelih. Njena prva spremljevalka na tekmovanju najlepše Slovenke je bila Viktorija Strajnar, druga in hkrati najbolj fotogenična, ki bi po mnenju nekaterih morala biti prva, pa Tjaša Ciganovič.

Tekmoval za Mister sveta

/MAG/- Trinindvajsetletni študent Eduard Zalar je zastopal Slovenijo na tekmovanju Mister sveta na Portugalskem, na katerem so bili letos prefinjeni svetlolasci v senci prvinskih temnolasccev. V hudi svetovni konkurenci, kjer je nastopil kot eden od 43 kandidatov z vsega sveta (tudi iz Avstralije) se žal ni uvrstil v finale, ker je bila žirija menda bolj naklonjena slabo razgledanim moškim in temnolascem.



Mister Slovenije

Praznik mesta Maribor

MARIBOR /DELO, VEČER/- Oktober je mesec ko ni dneva da ne bi bilo v Mariboru kakšne prireditve. 20. oktobra pa je tudi praznik, ko bodo podelili najvišja priznanja mesta. Sledi tudi trgatve stare trte na Lentu, na kateri bo častni gost Leon Štukelj, izročili mu bodo 14. cepljenko več kot 400 let stare trte, za katero je vse pripravljeno, da se kot svetovna rekorderka vpiše v Guenssovo knjigo. Štukljevo cepljenko bodo posadili na vrh Piramide pod kapelico, jo primerno osvetlili in zavarovali. V oktoberske prireditve sodi tudi Borštnikovo srečanje, ki bo med 17. in 28. oktobrom.

Ljubljana je dobila še en butik s prestižno znamko, Iceberg Jeans

LJUBLJANA /JANA/- Blejska Sportina je na Mestnem trgu v Ljubljani odprla novo v verigi svojih trgovin - trendovsko opremljen butik z blagovno znamko Iceberg Jeans. Sportina je dobila ime v ekskluzivno zastopstvo po podpisu pogodbe z znanim italijanskim podjetjem Gilmar, velikanom, ki je navzoč v petdesetih državah sveta in ima sedem blagovnih znamk.

Pesticidi v puranah iz Madžarske

LJUBLJANA /DELOFAX/- Puranje meso je v Sloveniji naenkrat izredno poceni. Pri rednem nadzoru pošiljk omenjenega mesa iz sosednje države pa so zdaj ugotovili vsebnost ostankov pesticidov iz skupine kloriranih ogljikovodikov - DDT.



Specialni kombi za carinike

LJUBLJANA /DELOFAX/- Petega oktobra je Nancy Ely - Raphel, veleposlanica ZDA v Sloveniji, predstavnikom slovenske carine izročila specialni kombi, opremljen z rentgenom, ki bo pomagal carinikom pri odkrivanju vseh vrst tihotapskega blaga, vključno z orožjem, eksplozivi in mamili. Kombi ameriške izdelave velja 250 tisoč dolarjev, takšne pa uporablja tudi carinska služba ZDA. Poleg kombija darilo vsebuje tudi rezervne dele in denar, s katerim bodo plačali usposabljanje slovenskih carinikov za uporabo in vzdrževanje vozila. Darilo je del usklajenega programa, ki naj bi pomagal pri razvoju regionalnih kontrolnih sistemov izvoza in preprečevanja ilegalnega prenosa blaga čez državne meje.

Slovenska književnost

/SLOVENSKE BRAZDE/- Izobraževalno založništvo DZS je izdalo prvo knjigo iz trilogije Slovenska književnost. Tako zdaj, ob prelomu tisočletja in po tridesetih letih, odkar je izšla Zgodovina slovenskega slovstva 1-4, dobivamo novo zgodovino slovenske književnosti, ki sintetično predstavlja našo kulturno in literarno pa tudi politično zgodovino, hkrati pa tudi literarno-teoretično razčlenbo vseh klasičnih del slovenske književnosti od njenih začetkov do sodobnega časa. Knjigo Slovenska književnost 1 je napisal Jože Pogačnik.

Vodnik po Narodni galeriji

/SLOVENSKE BRAZDE/- Narodna galerija je končno izdala izčrpniji Vodnik po stalni zbirki Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja.

Bogat katalog srednjeveških listin

/SLOVENSKE BRAZDE/- Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino je ob Dnevih evropske kulturne dediščine na ljubljanskem gradu pripravila razstavo in katalog, s katerim popelje v svet meščanov, ki so v slovenskih mestih živeli pred petsto in več leti. Razstava in katalog nosita naslov Kdor z mestom ne trpi, naj se z mestom ne krepí (citat je vzet iz Ptujskega statuta iz leta 1376), in opominja, da toliko kot bomo v mesto in v življenje v njem vložili, toliko lahko od njega tudi pričakujemo.

Devet desetletij "pohujšanja"

/DELOFAX/- V Mestnem gledališču ljubljanskem je bila 25. septembra premiera Cankarjevega Pohujšanja v dolini šentflorjanski, ki ga je že tretjič v karieri režiral Mile Korun. V vlogah Jacinte in Petra nastopata tokrat Saša Mihelčič in Uroš Smolej. Pohujšanje v dolini šentflorjanski je skupaj s Kraljem na Betajnovi Cankarjevo najpogostej uprizorjano dramsko delo. Od nastanka pa do danes je bilo uprizorjeno že več kakor tridesetkrat.

Celjski folkloristi na Koreji

CELJE /DELO/- Na korejskem World Culture Expo '98 nastopajo tudi folkloristi iz Celja in sicer kar dvakrat na dan. Vzhodnjaki so navdušeni nad slovenskimi plesi in nošami. Slovenske folkloriste moledujejo za avtograme in se želijo z njimi skupinsko slikti. Folkloristi bodo nastopali do 2. novembra, vmes pa jih še čaka nastop na korejski nacionalni televiziji.

Novice

ŠPORT

Najnovejše o teniški igralki Katarini Srebotnik

/JOŽE SREBOTNIK, GLAS SLOVENIJE/ Katarina Srebotnik ima za seboj že nekaj članskih uspehov. Pred kratkim se je na Otočcu prerinila do polfinalne igre (za zmagovalca v finalnih igri \$ 25.000), v dvojicah pa je zmagala. V Šibeniku (za zmagovalca \$ 10.000) je dobila turnir posamezno in v dvojicah. Trenutno trenira v Mariboru, odpravlja se v Anglijo, potem pa z očetom v Južno Ameriko. Katarinina in očetova želja je, da bi se udeležila turnirja WTA v Novi Zelandiji 27. decembra (za zmagovalca \$ 110.000) in da bi bila že 8. januarja v Melbourneu. V Hobartu bi rada nastopila na turnirju WTA (za zmagovalca \$ 110.000), morda celo v Sydneyu (za \$ 450.000), potem pa seveda na Australian Openu v Melbourneu. Tako bomo imeli avstralski Slovenci ponovno priložnost spremljati to talentirano slovensko teniško igralko in upamo, da jo bomo tokrat bodrili bolj kot januarja letos.

Slovenski ribiči so svetovni prvaki

KOPER /DELOFAX/- Slovenija ima od 8. oktobra še en naslov svetovnega prvaka. Po treh tekmovalnih dneh v Piranu, Izoli in Kopru je slovenska ekipa osvojila prvo mesto na 34. SP v morskem ribolovu s čolna s palico. Hrvaška je bila druga, tretja pa Italija.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj
(9. oktobra 1998)

Država (enota)	tolarjev
Avstralija (1 AUD)	94,3119
Avstrija (100 ATS)	1343,8550
Francija (100 FRF)	2820,3746
Hrvaška (100 HRK)	2545,1075
Italija (100 ITL)	9,5588
Japonska (100 JPY)	135,4540
Kanada (1 CAD)	99,5693
Nemčija (100 DEM)	9455,7770
Švica (100 CHF)	11805,5376
V. Britanija (1 GBP)	260,8376
ZDA (1 USD)	151,1506

Zapisali so še v...

DELO, DRUŽINA, DEMOKRACIJA in SLOVENSKE SPRAVNE MOTNJE

Sobotna priloga Dela objavlja izbor iz nekaj poglavij iz še neobjavljene knjige mag. Berta Pribaca iz Canberre pod naslovom "Slovenske upravne motnje", tekst naj bi bil kmalu uvrščen na internet.

Bert Pribac je "Slovenske upravne motnje" razdelil na 62 poglavij:

1. Reka naše razdeljenosti
2. Spravo vsili zmagovallec
3. Razumeti čas in ljudi
4. Vse hudo trpljenje slovenskega naroda
5. Priznanje kot katarza
6. Čas nas bo vse spravil
7. Zakaj se spominjati
8. Zlo je zlo, od kjerkoli prihaja
9. Odkar svet stoji
10. Vrste zla
11. Slovenske otroške muke
12. Hitler in Stalin
13. Slovenska krvoločnost
14. Bili so to naši ljudje
15. Legenda o sv. Petru in čebeli
16. Kdor je vse to začel, ta je kriv
17. Zasedane Evropa
18. Božja previdnost
19. Kako se spravljajo avstralski Aborigenci
20. Sprava po ameriškansko
21. Španci se spravljajo po tiho
22. Nekaterim je žal, drugim ne
23. Cerkev in nacizem
24. Ali je Nemcem žal?
25. Zgodovinske more
26. Revizija, ki je tudi perverzija zgodovine
27. Zahteva 55 modrih
28. Imenovati vse zlodeje
29. Povojna zverinstva
30. Domobranci zahtevajo potovanje nazaj v čas
31. Vetrinjska tragedija, neka neraziskana ozadja
32. Nemška naveza
33. Spravni pojmi in zapreke
34. Kaj hočemo doseči s spravjo?
35. Kdo zahteva spravjo?
36. Še nekateri problemi sprave
37. Grehi očetov
38. Nespravljivi zločini in zločinci
39. Pravičnost in milost
40. Pomiritev namesto sprave
41. Poprava krivic, jedro pomiritve
42. RKC nas bi rada vse spravila
43. Bistvene lastnosti RKC
44. Nekaj zgodovinskega ozadja rimske cerkve
45. Nasilno vzdrževanje rimskega krščanstva
46. Krivda - kesanje - odpuščenje
47. Kaj pravi Biblija o spravi
48. Sprava, ki vzdržuje konflikt
49. V Novo tisočletje se v zmoti
50. Samostojna država, ki jo je branila domobranska vojska
51. Sami so si krivi
52. Revolucija in proti revolucija
53. Skupne krivde
54. Hudi in čudežni časi
55. Odločitve in primerjave
56. Nasilne izbire in polomije
57. Gorje narodu, če se spravijo tolovaji
58. Bežanje pred zgodovino
59. Zbližanje in sožitje v spravi
60. Dajmo spravo na referendum
61. Nasveti dveh modrih ljudi in enega jeznega človeka
62. PRILOGA: Razdeljeni narod

Delo je v sobotni prilogi objavilo tudi pričevanje štirih bivših domobrancev: Staneta Kirna, Ivana Jarca, Antona Puha in Marjana Keršiča-Belača; vsi so si edini, da so "bili Hitlerjevi vojaki in da je vse drugo sprenevedanje". Izrekajo veliko obsodb na račun Cerkve, ki naj bi bila kriva za kolaboracijo s Hitlerjem. Domobranci delijo na "dobre" - na tiste, ki naj bi bili na silo pripeljani v domobranske vrste in na "slabe" - ki so bili, po njihovem, pravi kolaboratorji in zločinci.

DEMOKRACIJA

Pod naslovom Umetnost blefiranja in Konec sprave? piše Jože Novak: Leta 1985 je bila Spomenka Hribar pobudnica sprave med Slovenci. Danes pa skuša po navodilih Kučanovega klana pojem sprave tako izprazniti, da bo izgubil vsak pomen. Kdor je spremljal TV prenos razprave v parlamentu o spravi in seveda predvsem razpravo Spomenke Hribar, je dobil napachen vtis, kajti povedala je le nekatere misli iz referata. Njen prispevek močno spominja na nekdanje komunistične čase, danes ne uporablja marksistično teorijo ampak je njeno izlaganje preoblečeno v politični moralizem.

DEMOKRACIJA

Dr. Jože Pučnik: Ena od anomalij slovenskega spravljalstva je trditev, da je bilo že vse povedano, da je treba "heljubo" preteklost pozabiti in se končno lotiti problemov prihodnosti. Torej: "Bodimo uvidetni, človeški in usmiljeni, pozabimo preteklost in sprejmimo sadove socializma!" Temu je mogoče odvrniti samo "NE!" in "desetkrat ne!" To ni sprava slovenskega naroda, to ni odpravljanje konkretnih posledic revolucije in totalitarizma. To je žongliranje z besedami in manipulacija z ljudmi kakor v dobrih starih "tovariških" časih. Nadaljnja anomalija spravljalstva zadeva vprašanje resnice. Jedro tega problema je v utemeljeni zahtevi, da se obdobje revolucije in povojnega totalitarizma strokovno razišče. Seveda ne tako, kakor je to desetletja delala večina zgodovinarjev pod nadzorom Komunistične partije. V tem obdobju je nastala cela vrsta del, ki pomenijo ponarejanje resničnih dejstev, načrtno izpuščanje neljubih podatkov in dogodkov ter povečevanje takratne vodilne garniture.

Pod rubriko Zapisali so še v... objavljamo informacijo o tem kaj pišejo o slovenski spravi različni avtorji v različnih slovenskih časopisih. In razprava se je ponovno vnela! Informacijo objavljamo iz enostavnega razloga - uporabili bomo geslo Dela - Pravica vedeti! Pribac se v svojih *Spravnih motnjah* dotika tako krivice domobrancev kot partizanov in komunistov in sam meni, da ga bodo po objavi knjige napadali eni in drugi, vendar bo sprejel pisemne kritike enih in drugih in jih vključil oziroma dodal k *Spravnim motnjam*.

Kdorkoli se želi vključiti v razprave ali polemike, naj, prosimo, to naslovi na uredništva Dela, Družine, Demokracije ali na E-mail naslov Berta Pribaca: E-mail: "lapwing"orac.net.au

DELO/FAX

Delo/fax je 3. oktobra objavilo izvleček iz Pribčevih Slovenskih spravnih motenj pod naslovom Revizija ali perverzija zgodovine, Bert Pribac:

... Če je torej revizija naše zgodovine v tem, da pogledamo na celovitost našega medvojnega in povojnega dogajanja z bolj nepristranskimi očmi in posegi, kot so jih zmogli zmagovalci sami in da napravimo inventar vsega zla in ga skušamo razumeti ali opredelčiti in imenovati vse krivce, da se nedolžni potem čutijo varne in zadoščene, potem je revizija naše zgodovine dobra in koristna stvar, celo potrebna. Ampak, izgleda, da to ni. V čem je torej revizija naše zgodovine 40. in 50. let tega stoletja?

Po mnenju bivšega partizana in ustanovitelja Svetovnega slovenskega kongresa Vlada Habjana naj bi bila revizija zgodovine to, da nekateri zahtevajo *rehabilitacijo sopotnikov nemštva med drugo svetovno vojno in proglasitev njih sodelovanja za modrost, medtem ko postane partizanstvo svetovni zločin* (v Republiki št. 10. 2. junija 1995). Vlado Habjan je zadel žebljico na glavico.

Če bo sedanje spravljanje v Sloveniji pripeljalo do stanja, ki ga definira Vlado Habjan, potem si upam trditi, da to ne bo upravičena revizija slovenske zgodovine, temveč njena popolna perverzija. V gornji Habjanovi ugotovitvi leži vsekakor bistvo revizije in obenem glavni problem slovenske sprave.

Naravno je tudi, da glavni pozivi k reviziji slovenske zgodovine prihajajo od slovenskega domobranstva in njihovih ideoloških sopotnikov, kajti partizani so svojo zgodovino že napisali, čeprav so marsikaj zamolčali. In ti pozivi prihajajo predvsem iz okolja Nove slovenske zaveze in dela sedanjega klera, ki je domobranstvu naklonjen. Kot je zapisal argentinski emigrantski časopis: *sedanji nadškof prihaja iz našega okolja, je naš* (Svobodna Slovenija, 24. 7. 1997). Kar zame pomeni, da ni vseslovenski, kot je skušal biti nadškof Šuštar. Ti pozivi so jasni, dobro pripravljeni in po njih lastni logiki tudi utemeljeni.

V Slovincu je bil 31. avgusta 1996 objavljen govor Franceta Krištofa, ki ga je le-ta imel na domobranski spominski proslavi na Pristavi v ZDA 16. junija 1996. Krištof pravi med drugim takole: *'Dandanes, ne da bi se mi tega kaj posebno zavedali, stojimo pred vnovičnim, a končnim pregledom tako imenovanega slovenskega 'upora proti nacizmu'. To bo takrat, ko slovenski zgodovinarji ne bodo več gledali na medvojno Slovenijo skozi komunistična, še mnaj skozi zavezniška očala. (podčrtal jaz)... In potem zaključuje: 'Skoro pol stoletja smo čakali, da je do tega prišlo (da se bo komunizem zrušil). Tudi danes vemo, da bo prišlo do popolne zgodovinske zmage slovenske medvojnne resničnosti. Tukaj lahko le milostno ugibamo, ali je ta medvojnna resničnost, domobranska resničnost in objemu Nove Evrope velikega Rajha in pod idejo nacizma. Potem prosimo Boga, da nas obvaruje take resničnosti in da nam da spet partizane (seveda to pot brez komunistov!)*...

DRUŽINA

Pri razpravi o spravi v mali dvorani parlamenta (21. septembra) so advokati revolucije zasejali toliko megle, da je resnica le v koščkih prodirala na dan. In vendar je ta kristalno jasna: Okupacijo smo vsi Slovenci občutili kot nepopisno zlo (razen partijcev, saj sta Hitler in Stalin takrat še prijateljevala). Demokratski tabor se je začel takoj podtalno organizirati in pripravljati na oborožen upor za čas, ko bi ta pomenil resničen prispevek k zavezniški zmagi, ne pa le brezkoristnega prelivanja slovenske krvi. Ta plemeniti načrt je po naročilu iz Moskve izdala KPS in v imenu Stalina oklicala revolucijo. V prvem letu je pomorila na stotine idejnih nasprotnikov. Temu zločinskemu početu so se postavili v bran najprej vaški stražarji, potem domobranci. Za orožje so se obrnili na okupatorja, kar dokazuje, da je bil v tistem času ta manj nevaren kot slovenski revolucionarji. Višek cinizma je, da danes zagovorniki tistih, ki so svoje idejne nasprotnike prisilili, da so se zatekli po orožje k okupatorju, te obmetavajo z očitkom kolaboracije.

Slovenski doprinos svetu

Piše dr. Edi Gobec iz ZDA

Nekaj odlomkov s predavanj na slavju 5. obletnice Glasa Slovenije na Macquarie univerzi in v slovenskih verskih in kulturnih središčih v Sydneyu, Canberri in Melbourneu, maja 1998. Ponatis ali kakršna koli druga uporaba dovoljena le z navedbo avtorja in lista.

In kaj odkrijemo drugje? Ko so komunisti ukradli tovarno in drugo premoženje Emilu Bizjaku in si je (po poročilu beograjskega lista) njegov srebrni pribor (kot še marsikaj drugega) tatinsko prilastil komunistični revolucionar in ideolog Edvard Kardelj, čigar spomenik še vedno stoji v Ljubljani in so vse te tatvine blagozvočno preimenovali v "nacionalizacijo", takrat se je po suženjskem delu v rudniku Boru Bizjaku posrečilo pobegniti v Francijo.

Tam se je zaposlil kot pomivalec posode. Nekega popoldneva je skupaj s slovenskimi prijatelji prepeval slovenske pesmi v francoski gostilni. Tam je vodja nekega francoskega orkestra povsem naključno slišal Bizjakov bariton in mu takoj ponudil službo. Na kratko povedano, naključni poklicni pevec Emil je sčasoma postal lastnik restavracije "Chez Davor" in vodja svojega orkestra v središču Pariza, kjer so se kmalu začeli zbirati imenitniki iz vsega sveta, on sam pa je prepeval ne le v Parizu, ampak tudi v Londonu, New Yorku in drugod v nič manj kot v 18 jezikih. Ko je sitni Nikita Hruščev obiskal Pariz in bi domala prišlo do diplomatske krize, ker se je dolgočasil in zahteval rusko glasbo, so se spomnili na Slovenca Emila in ga s policijsko povorko hitro pripeljali zabavati Hruščeva. Emil Davor, kot je bil zdaj znan med Francozi, pa je leta 1970 dobil srebrno medaljo mesta Pariza v priznanje za kulturni doprinos glavnemu mestu Francije in enemu najpomembnejših kulturnih središč na svetu.

Kot organizator pomoči za svojo, po krivdi politikov mačehovsko domovino, kot predsednik pariškega Slovenskega društva Lipa in sodelovalec našega Slovenskega ameriškega raziskovalnega središča pa si je prizadeval, da bi tudi v izrecno slovenskih okvirih pomagal lajšati bedo in dvigati slovenski ugled ter pospeševati demokratični, kulturni, politični in gospodarski razvoj v neodvisni Sloveniji. Le-ta žal zlasti v gostiščih vse prerada pozablja na narodno glasbeno bogastvo in glasbo svojih domačih in drugih priznanih mojstrov in prepogosto razburja in odbija goste z dokaj primitivnim ameriškim najstniškim drenjem in ropotanjem.

Pri tem turističnem škandalu se, z grozo spomnimo presenetljivo jasnih Platonovih in Konfucijevih pogledov, ki jih potrjujejo moderna raziskovanja, namreč da ima glasba izredno močan vpliv na duševnost pozameznika in kulturo naroda in je torej nujno, da pri res bogati možni izbiri pokažemo več kulturne zrelosti in selektivnosti. Fotografija z razstave dr. E. Gobca v Melbourneu



Božidar Kos

Who is Božidar Kos?

Božidar Kos is a widely esteemed composer and educationalist. He began studying music in his native Slovenia at the age of six and later became actively involved in jazz, playing throughout Europe. He migrated to Australia in 1965 and began to compose seriously while a student at the University of Adelaide, where he graduated with the Master of Music Degree. After a year of teaching music at the Torrens College of Advanced Education, he was appointed in 1976 to the staff of the Faculty of Music at the University of Adelaide. In 1978 he became the University of Adelaide's Fellow in Composition, a post he held till 1983. He is at present Chair of Composition Unit at the Sydney Conservatorium of Music (The University of Sydney).

Kos has earned a number of important prizes, grants and awards, among them The Adolf Spivakovsky Scholarship for Composition in 1977, the Albert H. Maggs Composition Award in 1983, third prize at the XXIV Premio Musicale Citta di Trieste competition in 1987 for his Violin Concerto, which also received in 1991 three Sounds Australian National Music Critics' Awards including Best Australian Orchestral Work.

Kos has been active in many areas related to composition in Australia and in Europe. In 1976 he participated in and had a work performed at the Internationale Ferienkurse Fuer Neue Musik in Darmstadt, Germany; in 1983 he was invited to teach at the Fourth Summer School for Young Australian and New Zealand Composers; in 1988 he was invited to present a paper about his music at the Symposium of the International Musicological Society in Melbourne; in 1991 he was invited as a guest of honour to the First International Slovenian Congress in Ljubljana, Slovenia, when Slovenia proclaimed its independence; in 1992 he was a tutor for the 1992 National Orchestral Composers' School. Kos has been commissioned and performed by many leading soloists (including Ryszard Pusz, Jan Sedivka, Georg Pedersen, Marinko Opalic), ensembles, (Petra String Quartet, Synergy Percussion, The Australia Ensemble, Australia Contemporary Music Ensemble, Flederman, Pipeline, The Seymour Group, etc.), and orchestras (Australian Broadcasting Corporation). He has also received commissions by the Sydney International Piano Competition, Music Board of Australia, and the prestigious Advertiser John Bishop Memorial Commission for the 1984 Adelaide Festival of Arts. His music has been performed and recorded also by a variety of other renowned soloists and ensembles in Australia and Europe, including Dene Olding, Monika Skalar, Bojan Gorisek, Keith Humble, Daniel Herscovitch, Tomaz Rajteric, Du Ning-Wu, Sally Ann Mays, Symeron Ensemble, Lontano Ensemble, Concorde Ensemble, Sydney Alpha Ensemble, The Greenway Group, Goossens Ensemble, The Australian Contemporary Players, Sydney Symphony Orchestra, Adelaide Symphony Orchestra, Brisbane Symphony Orchestra, Symphony Orchestra RTV Slovenia, and many other ad hoc ensembles consisting of excellent performers. He has had numerous broadcasts of his music in Australia and Europe. Recordings of his compositions have been released on VOX AUSTRALIS and TOLL POPPIES labels.

Peter McCallum, The Sydney Morning Herald



ADMIRAL MOTOR INN

2965 - 2967 Gold Coast Highway
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND
AUSTRALIA 4217

Motel and large 1,2,3 bedroom
fully self-contained units
* 10 minutes walk
to town centre
* 150 metres to beach
* centrally located to shops,
transport etc.

AFFORDABLE WITH
COMFORT
Your Resident Hosts
Murray and Franz Beric
Telephone / Facsimile:
(07) 553 98759
(I.S.D. + 61-7-553 98759)

Mladinski koncert KULTURA NAS DRUŽI

Canberra,
3. oktobra 1998

Foto: Florjan Auser



CANBERRA/GLAS SLOVENIJE/- Na letošnjem mladinskem koncertu so se najštevilčnejše pokazali Melbournčani. Dobro so se odrezali Canberčani, pohvale pa je bil vreden obisk Marice Podobnik iz Brisbana s svojima dvema vnučkoma, še posebej zato, ker je imela Marica pred nekaj tedni operacijo kolka. Sydney je bil zastopan dokaj slabo z okrnjeno folklorno skupino najmlajših *Mali Prešeren* Slovenskega društva Sydney in s klaviristom Joshuo Blessingom.

Častne goste koncerta Heleno Drnovšek Zorko, odpravnico poslov Veleposlaništva RS v Canberri in patra Metoda Ogorevca je pozdravil predsednik Slovenskega društva Canberra Cvetko Falež.

Na koncertu so nastopili:

Iz Melbournea:

Lidija Bratina in otroci Andrew, Melissa in Mathew Wendy Cestnik, Kristina Cestnik, Christina Mesarič, Lidija Lapuh, Adrian Butinar, Iris Dietner, Folklorna skupina Iskra

Iz Canberre:

Folklorna skupina Prvi rej, Stefan Seckar, Lojzek Crvek, Simon Low, Peter Del Bianco skupina najmlajših

Iz Brisbana:

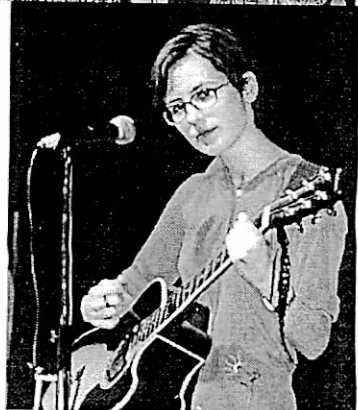
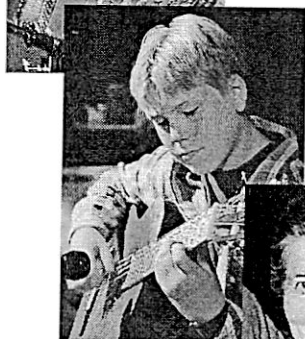
Melissa Creevey, Mathew Creevey

Iz Sydneya

Folklorna skupina najmlajših *Mali Prešeren*, Joshua Blessing

Program sta napovedovali:

Jožica Kostrič
Veronika Falež





St. John's Park Community Club



Klub Triglav pripravlja v decembru veliko presenečenje: kar tri koncerte družine Galič iz Slovenije, nastopil bo tudi virtuozi na diatonični harmoniki iz Trsta Denis Novat

Nedelja, 6. decembra
Miklavževanje

Nedelja, 20. december
Carol's by candlelight

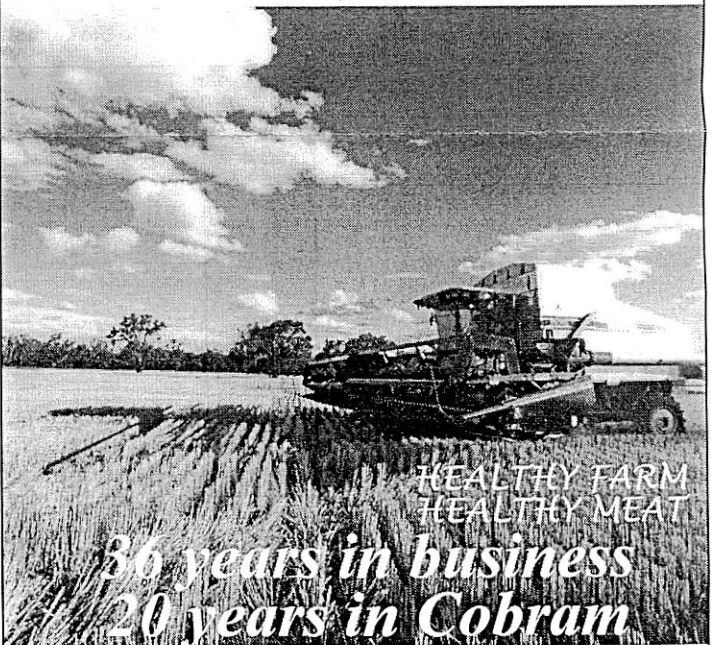
Četrtek, 31. decembra
SILVESTROVANJE
rezervacije sprejemamo že zdaj

80 - 84 Brisbane Road
 St. Johns Park NSW

Telefon: (02) 9610 1627

Fax: (02) 9823 2522

E-mail: club@triglav.com.au



CANBERRA
 Phone: 06 - 295 1222

COBRAM
 Phone: 0358 - 722115

Znani in neznani obrazi

Tomaž Možina, tisti Slovenec, ki je bil tudi prvi predsednik Slovenskega šolskega odbora in Akademskega društva v Sydneyu

Pišeta Stanka Gregorič in Tomaž Možina

S Tomažem Možinom sva se že večkrat pogovarjala po telefonu in se dogovarjala za intervju. Toda čas tako strašansko hitro beži in vsi smo tako zelo daleč eden od drugega. Ker Tomaž nima dostopa do faxa, sva se dogovorila kar da sam napiše kaj o sebi, pa tudi to kar bi rad da bi ga vprašala. Nenavadno kajne? Intervju na drugačen način!

Seveda naj se mu najprej zahvalim (je napisal), ker se je odzval na povabilo, tako kot se to spodobi pri vseh intervjujih. Potem pa naj mu postavim vsakdanje, pa vendar zanimivo in za začetek potrebno vprašanje, kdaj je sploh prišel v Avstralijo.

T.M.: Kot mlad, pomorski častnik sem pred leti izplul iz Pirana v Ameriko. Pred dobrimi tridesetimi leti pa sem se podal preko Pacifika in "prijadral" v slikoviti Sydney.

Četudi mi Tomaž tega vprašanja ne bi sugeriral, bi mu ga vseeno iz "firbca" postavila. Oba sva bila torej za to, da ga vprašam kaj je delal v Ameriki.

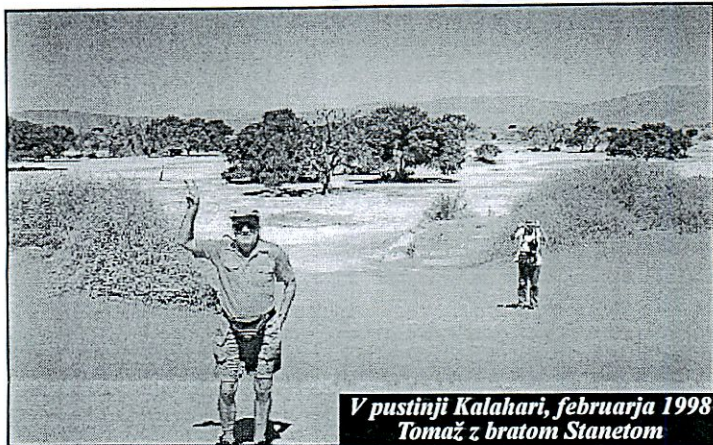
T.M.: V ZDA in v Kanadi sem bil zaposlen v finančnem sektorju in obenem (ob večerih) nadaljeval ekonomske študije, ki sem jih začel že v Ljubljani. V Avstraliji sem zatem dokončal več diplom oziroma "degrees". Precej let sem delal v bančništvu in pozneje kot predavatelj in raziskovalec. Še zdaj sem povezan tod z dvema univerzama.

Seveda razmišljam o kakšnih študijah govori...

T.M.: Zmeraj me je zanimalo svetovno gospodarstvo in še posebej mednarodni trgovinski ter finančni odnosi. Ker smo v tem delu sveta, raziskujem takšne odnose, predvsem med Avstralijo in Azijo.

S.G.: A tako. Slišala sem, da radi potujete in govorite več jezikov?

T.M.: Res je. Bil sem že skoraj vsepovsod. O tem sem precej pisal v Mislih in v nekdanjem Avstralskem Slovencu. Jeziki, kajpada, pomagajo. Potuješ lahko sam, hitro in direktno pa se pomeniš kjerkoli le, če znaš jezike.



V pustinji Kalahari, februarja 1998
Tomaž z bratom Stanetom

Pomeniš se lahko v Argentini, Rusiji ali pa na Japonskem. Letos januarja sva se na primer sestala z bratom Stanetom (profesorjem na ljubljanski univerzi) v Južni Afriki in Namibiji. V posebni odpravi (safari) sva obredla vse: od Kruger Parka do Rtiča Dobre Nade, od Kalahari pustinje do Namib puščave. Bilo je imenitno! Obiskala sva pa tudi več univerz in inštitutov. Nazaj sem poletel preko Evrope (Francija, Italija, Slovenija) in Azije (Kitajska).

S.G.: Vem, da sva se domenila za krajši pogovor, predvsem o vas, toda radi bi, da bi vas vprašala tudi kaj menite o našem listu, naših slovenskih ustanovah in predstavnikih?

T.M.: Oh, to so velike stva-

ri. Zopet na kratko: Glasilo Glas Slovenije je čedalje boljše, čestitke in zahvala! Mogoče bi listu spremenili ime z geslom "Avstralija", "Pod Južnim križem" ali kaj podobnega. Več naj bi bilo tudi novic in dopisov iz te naše nove dežele. Naša društva in cerkve so slovenskim naseljencem nedvomno v ogromno podporo. Gre jim iskrena zahvala! So pa, po moje, tudi most k vsem ostalim Avstralcem.

Odlično delo opravljajo seveda tudi naši diplomatski predstavniki v Canberri. Veliko zaslugu in čast imata generalna častna konzula Alfred Brežnik in Dušan Lajovic iz Sydneya. Mnogo sta napravila ob svojem času in lastnih stroških. Posebno priznanje in čestitke pa moramo dati Milivoju Lajovicu, zaoral je avstralsko politično le-

dino kot prvi "neangleški" zvezni senator. Vse dobro in mnogo uspeha v avstralskem zveznem parlamentu želim ob tej priliki tudi naši nadobudni Tanyi Pliberšek. Želel bi tudi, da bi več ljudi našega porekla doseglo višjo izobrazbo in poklice. To bi bilo v dobrobit in ugled tako stari kot novi domovini.

S tem je Tomaž Možina končal najin pogovor. Kar se tiče dodatka za Glas Slovenije, bi Tomaža opozorila na majhni besedici v "glavi" časopisa, pod Glasom Slovenije namreč piše: Sydney - Australia," in zato menimo, da je to dovolj.

Za rubriko Znani in neznani obrazi bi res rada, da bi govoril kaj več o sebi, toda še to, da je bil pred leti prvi predsednik Slovenskega šolskega odbora in Akademskega društva v Sydneyu, mi je povedal nekako "mimogrede" po telefonu. Ali nam tudi to ne pove nekaj o "znanih in neznanih" Slovencih, ki so si za svoj življenjski kotiček izbrali prav prostor pod Južnim križem - v Avstraliji, in ki imajo veliko zaslug za avstralsko slovenstvo? Kljub vsemu ostajajo tihi, zadržani, nedostopni in predvsem skromni. Morda je prav Tomaž Možina eden izmed njih!



V Piranu



Na smučanju na Soriški planini



Tomaž: Inamn diplomu, da sem prepezal kitajski zid

Pišemo nam

Draga Stanka in Florjan, hvala vama za urejanje tako pomembnega in po vsem svetu znanega Glasa Slovenije - čestitam! Povsod vaju poznajo. Čestitke tudi za domačo stran na internetu. Odlično!

Draga Gelt, Melbourne

Draga Gelt
VSE POTI
Pesniško zbirko
melbournške rojakinje Drage
Gelt lahko dobite po ceni
\$ 15.00 pri vseh slovenskih
verskih središčih.

Spoštovana Stanka in Florjan!
Iskrene čestitke in lepa voščila za
uspeh na internetu.
S slovenskimi pozdravi
Zvone Hribar, Waga-Waga

Zahvala

Dandanes, v času tehnike, edinole s pisalom se da le bore malo doseči.

Ob izidu in predstavitvi pesniške zbirke

V ZORENJU DUŠE

se zahvaljujem prav vsem, ki ste mi kakorkoli pomagali h končnemu rezultatu. Posebno topla zahvala verski skupnosti sv. Družine, ki me vseskozi nesebično podpira in vzpodbuja, kakor tudi Simonu Špacapanu za mecenski dar pri kritju stroškov tiskanja.

V slovenski zgodovini je bila vera vedno tudi temelj naše zavednosti in omike. Z gotovostjo zapišem, da so na primorskem bili ravno duhovniki tisti, ki so pred zrelom tujstva, z velikimi žrtvami in gorečnostjo ohranili zavednost, jezik in narod.

Drage sestre in bratje! Prav vse, ki še imate malo žive vere naprošam - ne samo da si za ceno \$ 15.00 kupite zbirko pesmi *V zorenju duše*, katere celotna vsota gre v omenjeni sklad - ampak da po svoji vesti tudi prispevate k zidavi nove škofovske gimnazije v Vipavi in obenem pomagate postaviti nove, trdne temelje ustanovi, ki bo s sposobnimi ljudmi ohranjala in branila zemljo, otroke in jezik božjemu rodu, ki bo prišel za nami.

Knjigo pesmi si lahko nabavite v vseh verskih središčih. Bog bodi vaš bogat plačnik!
S toplimi slovenskimi pozdravi
Ivan Burnik Legiša, Adelaide

Slovensko društvo Sydney



Vabimo vas na

Na piknik

Nedelja, 25. oktobra

Od 14.00 ure dalje igra ansambel Lipa

Na ples

Sobota, 7. novembra od 19.30 ure dalje
Igra ansambel Lipa

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax 02) 9756 1447

Budget

Rent a Car Slovenija

Poslovalnice:

Letališče Ljubljana Brnik

tel: +386 54 211-158

tel: +386 54 261-729

fax: +386 54 211-890

Bled, Ljubljanska 4

tel&fax +386 64 742-189

Rezervacijski center:

tel: + 386 64 21 11 88

+ 386 64 38 63 00

+ 386 64 21 18 90

**POSEBNE - NIŽJE CENE
ZA ROJAKE PO SVETU**



Diplomatsko konzularna predstavništva

Veleposlaništvo
Republike Slovenije
Advance Bank Centre - Level 6
60 Marcus Clarke Street,
Canberra City
telefon: (02) 6243 4830
fax: (02) 6243 4827
Pisma in drugo pošto
poslati na naslov:
Embassy of Republic of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square,
Canberra ACT 2608
Veleposlaništvo je odprto vse
delovne dni od 9.00 - 17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00

*

Generalni konzulat RS Sydney

Častni generalni konzul
Alfred Brežnik
Obisk urada izključno
po dogovoru
(By appointment only)
telefon: (02) 9517 1591
ali (02) 9314 5116
fax: (02) 9399 6246
Poštni naslov:
P.O.Box 188
Coogee NSW 2034

*

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Častni generalni konzul
Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower
Hutt (Wellington) NZ
telefon: (04) 567 0027
fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247 Lower Hut NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5



Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga.
Trg Republike 3/XII,
Ljubljana 1000, Slovenija.
telefon: (61) 125 4252

Kako pa kaj vaše zdravje?

- Od 8. do 14. novembra bo v Avstraliji tako imenovani "National Medicines week"; v tem tednu bodo zdravniki in lekarnarji opozarjali na napačno uporabo raznih zdravil; pri njih se boste lahko oglasili in jih povprašali o koristnosti in škodljivosti teh. Dokazano je namreč, da v Avstraliji od 30 do 50 odstotkov ljudi pri uporabi zdravil ne upošteva zdravniškega navodila

- Vsi, ki imajo privatno zdravstveno zavarovanje pri MBF lahko odslej dobijo in vložijo obrazce v uradih Medicare-a, ali obratno: dobijo in vložijo obrazce v uradih MBF-a. To bo strankam prištedilo čas, saj jim ne bo več potrebno tekati iz enega urada v drugega in spet nazaj, je dejal David Jones, generalni manager za odnose z javnostjo pri MBF

Za smeh

Iz Družine in Mladike

Gospod Piškur je zelo ponosen na svojo ženo.

- Le pomisli, pravi svojemu prijatelju, dopoldne dela moja žena v pisarni, zvečer je blagajničarka v kinu, po polnoči pa igra klavir v nekem baru.

- Kdaj pa potem spi, se začudi prijatelj.

- Tudi to ima urejeno. Vsako popoldne spi v neki izložbi kot živa reklama za spalne srajce in spalne vreče.

- Ali ne boš vzela uspavalnega praška, ki ti ga je predpisal zdravnik?

- Lahko ga vzamem, toda povem ti, da kljub temu ne boš dobil ključa od vhodnih vrat.

- Janez, ali si res videl leteče krožnike?

- Videl, videl in občutil.

- Kaj res? Kdaj pa?

- Dva tedna po poroki.

- Po mojem bi morali rjavolasi moški nositi rjave obleke, črnolasi črne in sivolasi sive obleke, modruje Matija.

- Kaj pa plešasti?



Zdajle nisem žejen,
tole bo za jutri!



- V stolitrski sod sem lani pretočil sto litrov vina.

- Kaj pa govoriš! Nemogoče.

- Mogoče, mogoče. Pozabil sem ga zamašiti.

- Ej, prijatelj! Kam pa kam? Saj kosila sploh niste plačali! vpije natakara za odhajajočim gostom.

- Kaj bom plačeval! Saj ni bilo nič vašega. Zrezek je bil dunajski, solata srbska, špageti italijanski, vino pa avstralsko!

- Kdaj je umrl France Prešeren? sprašuje učitelj v šoli.

- Dobra dva dni pred svojim pogrebom! odgovori Janezek.

- Ali ste vedeli, da ostanejo piščanci dlje časa sveži, če jih pustite žive?

- Kje si spoznal svojo ženo?

- Pred petimi leti v neki gostilni.

- Vidiš, kako je alkohol škodljiv.

Žena možu:

- Zakaj ne nosiš poročnega prstana?

- Daj no mir, v tej vročini...

- Moj zobozdravnik je najbolj ljubezniv možki, vedno mi pravi, da naj na široko odprem usta. Mož pa mi ukazuje, da naj jih zaprem.

TISKOVNI SKLAD - GLAS SLOVENIJE

\$ 5.00 J. Vohl;
\$ 10.00 T. Brne, družina
Rede, R. Nemeč, I. Strucell,
\$ 50.00 I. Debeljak, I. Legiša,
I. Rudolf

HVALA

- Dr. Philip Nitschke, zagovornik evtanazije, ki je na severu Avstralije (dokler je v tej avstralski zvezni državi to še dovoljeval zakon, lani so ga ukinili) že pomagal štirim smrtno bolnim da končajo trpljenje in lažje umrejo (pacienti so bili iz Melbournea in Sydneya), načrtuje ustanovitev klinike za evtanazijo (euthanasia) v Melbourneu; beseda pomeni olajšanje ali skrajšanje trpljenja in smrtnega boja umirajočim ali neozdravljivo bolnim. Klinika bi na smrt bolnim nudila razne informacije kako priti do ilegalnih tablet (strupov), s katerimi bi si lahko vzeli življenje. Dr. Nitschke pravi, da ga vsaj dva na smrt bolna pacientsa na teden prosita za evtanazijo ali nasvet kako končati trpljenje. Dr. Nitschke ne bi posredoval pri pacientovem umiranju ampak bi le nudil legalni nasvet. Nekateri menijo, da bi bila takšna klinika v nasprotju z medicinsko etiko.



- Bakterija po imenu *Legionella longbeachae* tiči v zemlji, v kompostu ali v nekaterih lončnicah in lahko prav tako povzroči smrtno nevarno bolezen, ki ji v Avstraliji pravimo "legionnaires' disease". Zvezni oddelek za zdravstvo meni, da je celo 25 odstotkov obolelih Avstralcev vdihovalo zemljo iz lončnic (potting mix), in zato priporočajo:

1. da vedno kadar kaj presajamo nosimo rokavice in masko, da ne bi vdihovali prahu
 2. da pred presajanjem rahlo zalijemo zemljo, manj se bo prašilo
 3. da previdno odpiramo plastične vrečke z zemljo
 4. da se izogibamo zalivanju pod visokim pritiskom vode
 5. da vedno po presajanju operemo roke, četudi smo imeli rokavice
- Znaki legionarske bolezni: temperatura, mrzlica, motnje pri dihanju, glavobol, bolečine v sklepih in po telesu, suhi kašelj in pljučnica

Zahvaljujemo se vsem, ki so poravnali naročnino na Glas Slovenije, tiste, ki pa tega še niso storili, prosimo, naj jo poravnajo čim prej, saj nam bodo tako prihranili marsikatero nevšečnost. Če želite izvršiti plačilo s kreditno kartico, nas lahko pokličete po telefonu

Morda niste vedeli da...

- morajo biti vaše avtomobilske tablice vidne; prikrivati jih ne smete niti s prikolico niti s čem drugim; kazen v NSW \$149.00, v VIC \$100.00 in dve kazenski točki

- morajo biti vse prikolice "trailers" v NSW registrirane, v VIC manjših ni potrebno posebej registrirati razen če ste k avtomobilu priključili manjši aluminijski čoln, ta zahteva registracijo; kazen v NSW \$407.00, v VIC \$110.00

- morate biti pozorni vsi Melbournčani ali obiskovalci tega mesta kadar se ustavi tramvaj sredi ceste (ni potrebno da je postaja), takrat z avtomobilom ne smete švigniti mimo; kazen v VIC \$165.00 in tri kazenske točke; posebna kazen velja za tiste, ki na križišču preprečijo tramvaju prosto pot ali ga zaobidejo na napačni strani ceste, kazen v VIC \$75.00

- je prekršek, če med vožnjo z avtomobilom moli vaš komolec skozi okno, to velja tudi za roke, noge in glavo; kazen v NSW \$67.00, v VIC \$75.00

- je prekršek, če je vaše vozilo "ujeto" sredi križišča, se pravi če avtomobil pred vami prevozi križišče, potem pa se ustavi, vi pa običite sredi križišča in motite ostali promet; kazen v NSW \$112.00, v VIC \$75.00

- v primeru, da viktorijski ali drugi vozniki potem, ko so se pripeljali s prikolico - "trailerjem" na ozemlje zvezne države NSW vozijo več kot 80 km na uro plačajo kazen od \$112.00 do \$690.00 in med eno in šestimi kazenskimi točkami ali celo odvzem voznškega dovoljenja



po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijo, Argentino, ZDA,
Kanada, Švico, Avstrijo, Italijo,
Svedsko, na Japonsko in v
Slovenijo
/Around Australia, Argentina,
USA, Canada, Switzerland,
Austria, Italy, Sweden, Japan and
Slovenia/

Glas Slovenije - sponzorji:
The Voice of Slovenia -
Sponsors:



Impact International
Pty. Limited

